

τοκράτορες δὲν μπορούσαν βέβαια νὰ ὑπάρχουνε μᾶλι σ' ἔνα κράτος. Οἱ Ἑλληνες ἀριστοκράτες ἀφομολθηκαν οἱ περισσότεροι μὲ τοὺς νέους καταχτητές, πράμα πολὺ φυσικὸ στὴν φυσιολογία τους, γιατὶ δὲ ἀριστοκράτης, βατερα δὲ πολεμικὴ ἀτυχία, προτιμᾷ νὰ φιλιωθῇ καὶ ἀφομοιωθῇ μὲ τὸν ἀντίπαλο του ἀριστοκράτη φεούδαλο, παρὰ νὰ κατέβῃ στὸ «δουλικὸ ἐπίπεδο» τοῦ διοφύλου του δχλου, ποὺ τὸν κυβερνοῦσε ἵσχει τῷρα.

"Οσο γιὰ τὴν θρησκεία καὶ τὸν κλῆρο, ἐδῶ συνέβηκε κατίτες ἐξαιρετικό. Εἰπαμε πάρα πάνου, πὼς γιὰ τὸ φεούδαλο τὸ ἰσχυρότερο φυσικὸ γνώρισμα εἶναι ἡ θρησκεία, ποὺ τὴν σέβεται εἰλικρινά. "Ἄν δὲ νέος καταχτητής εἴχε τὸ ἴδιο θρησκευμα μὲ τοὺς καταχτηθέντες, τότε τὸ πράμα θὰ εἴτανε ἄπλος: Καταχτητὲς καὶ καταχτηθέντες θὰ ἔνωνταν σ' ἔνα θρησκευτικὸ ρεῦμα. Ἐπειδὴ δύος οἱ θρησκείες τους εἴτανε διαφορετικές, ἔπρεπε ἡ νὰ ὑποχωρήσῃ ἡ μᾶλι στὴν ἄλληνε μὲ τὴ βίᾳ ἡ (σύμφωνα μὲ τὸ σεβασμὸ ποὺ εἶχαν οἱ φεούδαλοι στὸ θρησκευμα) νὰ ἀναγνωριστῇ ἡ θρησκεία τοῦ καταχτηθέντος καὶ νὰ τοῦ παραχωρηθοῦν τὰ ἀνάλογα προνόμια. Στὴ δική μας περίπτωση, γιὰ λόγους εἰκονομικούς καὶ συμφεροτολογικούς, συνέβηκε τὸ δεύτερο, καὶ δὲ καταχτητής ἔδωσε προνόμια στὸ Πατριαρχεῖο.

"Ἀπὸ ποιές φυλὲς καὶ ἀπὸ πόσες γλώσσες συνιστατο τὸ ὑποταχθὲν ποίμνιο, λίγο ἔννοεῖται ἐσκότῳ τὸ φεούδαλο καταχτητῇ. "Ολὴ τὴν ὑπόδουλη μάζα τὴν θεωροῦσε γιὰ χριστιανική καὶ ἔδιαλε τὸν «օδροῦμ» πατριάρχη νὰ τὴν ποιμαίνῃ. "Ἄν πρόβλεπε δὲ φεούδαλος σουλτάνος σὲ τὶ μποροῦσε νὰ ἔξελογῃ μὲ τὸν καιρὸν ἡ δημοφρὴ αὐτὴ μάζα καὶ τὶ μπελάδες θὰ ἔφερνε στὸν: 'Οσμανλίδες, δὲ θάρινε βέβαια ρουθοῦνι. 'Αλλὰ εἰπαμε πάρα πάνου, πὼς σὲ μὴ ἀνεπτυγμένες, φεούδαλικὲς κοινωνίες, δὲν εἶναι δοσμένο νὰ βλέπουν πέρα ἀπὸ τὴ μύτη τους.

"Ἄς δοῦμε τῷρα ποιὲς στοιχεῖα εἴχε τὸ καινούριο τουρικὸ φεούδαλικὸ κράτος:

Πρῶτα ἔχουμε τοὺς καταχτητὲς Τούρκους, τοὺς μεγάλους φεούδαλους, ποὺ πήραν τὶς καλύτερες γατες στὰ χέρια τους (τοιχοικάδες). Κατόπι τοὺς χριστιανοὺς ποὺ καταχθοῦνται στὴ μικρογεωργία, στὴ μικροβιοτεχνία καὶ στὸ ἐμπόριο. Κατὰ φυλὲς ἔχουμε: 'Ελληνες, Σλαύοις, Βλάχοις, 'Αρβανίτες, 'Αρμένιδες κ.τ.λ. 'Ἄπ' αὐτοὺς ἄλλοι ζοῦνται περισσότερο στὰ μεσόγεια καὶ καταχίνονται μὲ τὴ γεωργία καὶ χτηνοτροφία, (Βλάχοι:, Σλαύοι, 'Αρβανίτες

κ.τ.λ.), καὶ βρίσκουνται ἐπομένως σὲ κατώτερο στάδιο εἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἐξέλιξης (μικροφεούδαλοι), ἐνῶ ἄλλοι πάλε ζοῦνται περισσότερο στὶς παράλιες πόλεις καὶ καταχθοῦνται μὲ τὸ ἐμπόριο καὶ τὶς χρηματιστικὲς ἔργαστες ('Ελληνες, κάμποσοι 'Αρμένιδες κ.τ.λ.), ἐπομένως ἔχουνται μεγαλύτερη οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ ἀστικὴ ἐξέλιξη.

"Ωστε ἔχουμε τὶς ἑξῆς κατηγορίες: Μεγάλοι φεούδαλοι τοιχοικάδες: Τούρκοι. Μικρογεωργοὶ καὶ ποιμένες: Σλαύοι, Βλάχοι, 'Αρβανίτες. 'Αστολ-ἐμπόροι: 'Ελληνες, 'Αρμένιδες κ.τ.λ. Αὐτὰ ἔννοεῖται σὲ γενικὸ σχῆμα. Μικρές ἐξαιρέσεις ὑπάρχουν βέβαια, ἀλλὰ δὲν παιζοῦνται σπουδαῖο ρόλο. Οἱ 'Ελληνες λοιπόν, σὰν ἐμπόροι αὐτοῖς, εἴτανε τὸ πιὸ ἐξειλιγμένο στοιχεῖο τῆς τουρκικῆς αὐτοκρατορίας. Αὐτὸς ἔγινεται εὔκολα ἀν θυμηθοῦμε πὼς οἱ 'Ελληνες εἴχαν τὸν παλαιότερο καὶ μεγαλύτερο πολιτισμὸ ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες φυλές.

(Ἀκολουθεῖ)

Γ. ΣΚΛΗΡΟΣ

ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ*

(ΤΟ ΝΗΣΙ)

Η ΝΙΚΗ

Nika γλυκύθως

*Ἐν πολυχρόνῳ δ' Ὀλύμπῳ
Ζηνὶ παρισταμένῳ
Κρήνες τέλος ἀθανάτοι—
—σὺν τε καὶ θνατοῖς ἀρετᾶς.*

ΒΑΚΧΥΔΙΑΝΗ

'Η τεχνητὴ Νίκη ἡ μαρμαρένια, τὸ ἀγαλμα τῆς Σαμοθράκης, εἶναι ἡ τελευταῖα ἐλληνικὴ νίκη, τὸ στερνὸν λουλούδι τῆς φυλῆς, τὸ λουλούδι τῆς ποὺ ἀνοίγει: ἀμαράρχει καὶ κουράζεται ἀπὸ κάθε νίκη ἡ φυλή.

'Η Νίκη πηγαίνει πάντα κατὰ τὴ δύναμη, τῆς παραστέκεται. Στὸν κόσμο εἶναι δύναμη καὶ ἀδυνατία, δυνατός, ποὺ δυνατός ἡ ποὺ ἀδυνατός, εἶναι καὶ δὲ τελευταῖος, δὲ ἀδυνατός. 'Ο δυνατός καὶ δὲ ἀδυνατός, ἀμαρτιστὸν στὰ χέρια, γίνονται σὲ λίγο δὲ νικητῆς καὶ δὲ νικημένος. Ἐκεῖ ποὺ παλεύουν ἀναμεταξύ τους, ἀνάμεσο στὸν πολεμιστές πετάει δῶθε κείθε — γι' αὐτὸν ἔχει καὶ φερά — ἡ

*) Η ἀρχὴ στὸ 355 φύλλο.

φρόνηση του καὶ τὴν κατάρχη!

"Ἐτρεμε τὸ κορμὶ του συθέμελο. Πνιγότανε. "Ανοίξε τὸ παράθυρο ν' ἀνασάνει. Μιὰ δύση δέρρω στη καὶ κουρελιάρκ σερνότανε πέρα στὸν οὐρανό, χωρὶς δύναμη, χωρὶς ζωή, χωρὶς ἐλπίδα. "Ένα δόλιο θέαμα πραγμάτων ἀναντρων καὶ τιποτενιων ποὺ ξε φυχοῦνε.

"Ανατινάχτηκε δὲ Ὁρέστης μὲ ἀηδείκη κ' ἐκλειστὸ παράθυρο κ' ἔπεισε στὸν κανακό, ἀνήσυχος. 'Η Χρυσούλα εἴχε βγάλει πιὰ τὸ γάντια της καὶ τὸ καπέλο καὶ τὴν τουαλέτα της δὲν κ' εἴχε φέρεσσε μιὰ στενὴ μικρούτεκη ρόμπα ἀπὸ μπλαζη φελτέ. Εἴχε καθίσει τῷρα στὸ ταμπουρέ, μπροστά στὸ πιάνο κ' ἔχει πλέξει τὰ χέρια της στὰ γάντια της καὶ κύταζε τὸν Ὁρέστην καὶ δὲ μιλοῦσε Φαινότανε πιὸ ντελικάτη τῷρα μέσω στὴν ρύμπη της, πιὸ φοβητόρα, πιὸ εύκολοσπαστη.

"Μεσοσκότεινη εἴχε γίνει ἡ κάμπαρη καὶ νόμιζες πὼς δὲ τὸ φῶς ποὺ ἀπὸ τὸ παράθυρο ἔπειρτε μέσα, εἴχε ἀποτραβηγχεῖ καὶ καταρίγηε τρεμάμενο ἀπὸ μιὰ τρυφερότατη ἀγάπη καὶ συμπόνια ἀπέναν στὸ πρόσωπο τῆς Χρυσούλας; καὶ στὰ χέρια. Κ' ἔτσι στὸ μαυρογάλακο φάντο τῆς κάμπαρης τὸ προσωπάκι μόνο καὶ τὰ χεράκια μόνο τῆς Χρυσούλας χλωρά, θλι-

νίκη καὶ τηράει ποῦ νὰ πάει νὰ κατήσει. Καρπερά νὰ δει τὸ δυνατώτερο. Καὶ ἔτο πιὸ δύγριος ἐπόλεμος γίνεται, τόσο πιότερο μεθά τὴ Νίκη καὶ ἀναγαλιάζει. 'Η προσπάθεια νὰ μεθά, δὲ ἀγώνας ποὺ ζεσταίνει καὶ πυρόνει δὲ πιότερο τοὺς πολεμιστάδες. 'Απαντάχει: τὴ Νίκη, ἀνυπόμονα κυτάει καὶ δὲ προσμένει νὰ δει τὸ Νικητή καὶ τὸ Νικημένο. Καὶ τέλος, ωρχά, ωρχάνη ἀφραστη, τὸν ἀδάσταρο ἀγναντεύει τὸ Νικητή, καὶ ἀκράτητη καὶ αὐτὴ τρέχει καὶ φτερουγίζει καὶ πετᾶ καὶ φωλάζει: μέσα του, καὶ γίνεται μ' αὐτὸν ἔνα. Ἐκεὶ ἀρχίζει τὸ πανηγύρι, φρενιάζει τὸ πανδαιμόνιο. Τραντάζει τὸ κορμὶ τοῦ Νικητῆ καὶ ἀνατριχίζει. 'Η γῆ στὰ πόδια του ἀποκάτω τρέμει.

"Ἐτσι καὶ ἡ μέρα νικᾶ τὴ νίκη καὶ ἀπλόνει τὴ λάμψη της δὲν φωτίζει δείχγοντας στὸν κόσμο τὰ μυριανθυμένα στολίδια τῆς. 'Ἔτσι καὶ ἡ νίκη εἴπειται νικᾶ τὴ μέρα καὶ δείχγει στὸν κόσμο δὲ πιότερο σκοτεινὸν φέγγο της καὶ ἀνοίγει τοὺς οὐρανούς της σπαρμένους μ' ἀλέφωτα στολίδια.

Καὶ καὶ η Νίκη δημιουργεῖ πάντα, καὶ ἡ Νίκη νομοθετεῖ ποιές θὰ τὴν ἐμποδίσει; Εἶναι ἡ Ἐλευθερία, ωρχά, ωρχά εἶναι ἡ μεγάλη χαρά.

Καὶ εἰπε ὁ ἐλεύθερος ἀνθρώπος, ἔκεινος ποὺ ἔχει μέσον του τὴ Νίκη, εἰπε: «Θέλω ἡ χαρὰ ἐτούτη νὰ μείνει παντοτεινά», γιατὶ εἶναι: ἡ μεγαλήτερη χαρὰ τῆς ζωῆς, ἡ σκληρότερη, ἀλύπητη γιὰ τοὺς ἄλλους, ἡ χαρὰ ποὺ δίνει τοῦ νικητῆ καὶ νοιώθει τὸν ἀνθρώπων τὸν καρπό. Καὶ εἶναι ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου. Τίποτε δὲ σκιάζομαι, εἰμι: ἐλεύθερος καὶ τίποτε δὲ μοῦ εἶναι βάρος. Εἴμαι σκληρός καὶ μοῦ εἶναι ἀδιάφορη τὴ ζωὴ καὶ δὲ θάγατος. 'Η γνώση αὐτῆ μὲ μεθά καὶ χωρεύω καὶ τραγουδῶ. 'Οταν δὲ μοῦ φανοῦν παλιά, καὶ πάρα πολὺ γνωστά, καὶ δοκοπα, καὶ τίποτε στὸν κόσμο δὲ μὲ ἐπιπλέξει πιὰ καὶ τίποτε δὲν δρέγομαι, τότε θὰ φειδώσω κόσμο καινούριο ἔγώ, δλότελο διαφορετικὸ ἀπὸ δλούς τοὺς περασμένους κόσμους καὶ ἐπίσης ἀσκοπό. Γιατὶ ἔγώ δὲν ἀγωνίζομαι γιὰ καὶ κανένα σκοπό. Ξωρίς σκοπὸ ἀγωνίζομαι γιὰ τὴ Νίκη. Σχλέδεις μου εἶναι οἱ θύμησεις καὶ τῶν ἀνθρώπων τὰ λόγια καὶ οἱ πράξεις, σκλέδεις καὶ οἱ πόθοι μου καὶ οἱ χαρὲς καὶ οἱ λύπεις. 'Αγαπῶ τὸν ἔσωτό μου τὸν τόσο μονάχα δυο χρειάζεται γιὰ τὴ νίκη μου καὶ τὴ μεγαλωσύνη μου,

Εσνάειπε πάλι πιὸ ἡρεμα τῷρα, μ' ἔνα μάλιστα μικρούτουκο χρυσόγελο καὶ χωρὶς ἡ φωνὴ του νὰ τρέμει. 'Αναπετέρισε τὴ καρδιά τῆς Χρυσούλας. Σὲ λαβωμένο πουλί, ποὺ στερεά ἀπὸ πολλὴ ώρα ἀνατηκώνει τὰ σπασμένα φτερά του καὶ νοιώθει, — μπορεῖ ἀκόμα νὰ πετάξει. Εέχασε, πότε ζέχασε! καὶ τὸ Νεκροταφεῖο τὸ Χρυσούλα καὶ τὴ Νάρα καὶ τὸν πόνο της καὶ τὸν κόσμον δὲν καὶ μόνον δὲ Ὁρέστης μπροστά της τῆς γέωμε τὶς κόρες τὸ ματιώνε της καὶ τὴ ζωὴ της δλη.

— 'Ορέστη μου, σ' ἀγκαπῶ! σ' ἀγκαπῶ! Πετάχτηκε ἀπόνω δὲ Ὁρέστης. Τὸ χέρι του εσπρώξε τὴ Χρυσούλα νὰ μὴν τὸν ἔγγιζει.

— Ναί, ναί... Τὸ ξέρω, Χρυσούλα.. 'Αφηνέ με... Γιατὶ νὰ μοῦ τὸ πεῖ πάλι; Γιατὶ μὲ τόση τρυφερότητα νὰ μοῦ τὸ πεῖ; 'Αλ θάνατος,

καὶ τὸν περιφρονῶ τὸν ἑαυτό μου ἔπειτα. Διψῶ γιὰ τὸν κόσμον δόλο, καὶ εἶναι δικός μου δὲ κόσμος».

Καὶ μ' αὐτὰ τὰ λόγια κάνει σχέδια γιὰ τὰ μελλούμενα χρόνια καὶ χτίζει πύργους καὶ κάστρα καὶ παλάτια καὶ πάλι γκρεμίζει πύργους, κάστρα καὶ παλάτια, καὶ ρημάζει τῶν νικημένων τοὺς ναοὺς καὶ στήτια. Καὶ κάνει δικῆς του ἡθική δὲ Νικητής καὶ λέει.

— «Ἄδτὸς θά εἶναι νόμος».

Καὶ παίρνει καὶ ρουφᾶ καὶ κάνει δικό του δὲ, τι δημορφο, δὲ τι τρανδό, δὲ τι ἀσύγκριτο ἔχει ἡ ζωὴ καὶ δὲ κόσμος. Αρπάζει δὲ τι βρεῖ μπροστά του καὶ τοῦ ἀρέσσει. Γιατὶ ἀλήθεια δὲ κόσμος εἶναι δικός του. Κι' διμπρός του δὲν κοτζά κανένες νὰ σηκώσει κεφάλι οὐδὲ μπορεῖ κανένες νὰ βρεῖ οὔτε νὰ πει ἀντιλογίες. Ἡ λάμψη τῆς νίκης θαμπάνει καὶ ὁ κρέτος ξεκουράζει καὶ βουδαίνει, καὶ ἡ ἀνίκητη δύναμη τῆς τακτικῆς κάθε ἄλλη θέληση, κομματιάζει κάθε δύναμη μικρότερη πού καὶ αὐτὴ θέλει νὰ νικήσει. Γιατὶ διετοὶ διόναμες δυσσεις καὶ διετοὶ εἶναι, νὰ νικήσουν θέλουν. Δὲν κυτάζουν πῶς νὰ ζήσουν. Κυτάζουν πῶς νὰ νικήσουν. Δὲν πολεμοῦν γιὰ κανέναν ἄλλο σκοπὸ παρὰ γιὰ νὰ νικήσουν. Πολεμοῦν γιατὶ έχουν φωτιὰ νὰ ξοδέψουν καὶ κάθε φωτιὰ θέλει νὰ φανερωθεῖ καὶ νὰ φαντάζει. Τὴν Νίκη θέλουν, αὐτὴ γυρεύουν, γι' αὐτὴν πολεμοῦνε καὶ σκοτόνονται. Ολα τὰ ζλλα εἶναι: ἀφορμές, λόγια καὶ πρόφασες. Καὶ μόνο σὰν καταλόδουν πῶς εἶναι ἀδύνατο νὰ νικήσουν, τότε πιὰ μὲ κρυψίματα καὶ ταπείνωσες καὶ κουτοπονηρίες κυτάζουν μονάχα πῶς νὰ ξεφύγουν καὶ νὰ ζήσουν. Ἡ Νίκη καθίζει στὸν κόσμο, σὰν ἀποτέλεσμα, τὴν ιδέα τῆς. Πρώτα τοῦ ἐπιβάλλει τὴν ἡθική τῆς θεωρία ποὺ ἀπ' αὐτὴν ἔπειτα καὶ ζλλες ξεφυτρόνουν ιδέες καὶ θεωρίες ἀμέτρητες καὶ ἀνωφέλευτες καὶ γίνονται: ἡ κληρονομία τῶν ἀνθρώπων — γιατὶ ἡ ζωὴ εἶναι ἀγνή καὶ παρθένα ἀπὸ θεωρίες, μονάχα ἐ ἀνθρώπως μὲ τὶς νίκες καὶ τὶς ήττες τοῦ βρέθηκε νὰ τὶς ἀνακαλύψει γιὰ νὰ περνᾶ τὸν καιρό του. Καὶ οἱ ιδέες ποὺ κάθισε στὸν κόσμο δὲ Νικητής, τὸν μάργεφαν καὶ αὐτὸν ἐνόσφι ἀδυνάτικες καὶ τὸν παλείσθαν τόσο τὰ ίδια καμώματά του, οἱ θεωρίες του, ποὺ κατάγνησε στὸ τέλος σκλήδος τους. Καὶ διμα ἔχασε τὴ δύναμη του τὴ μεγάλη ζπαφε πιὰ νὰ εἶναι νομοθέτης. Οἱ ιδέες ποὺ δημιουργησε τότε ήταν ἀποτέλεσμα καὶ εἰκόνα τῆς ἀδυναμίας του. Καὶ τότε ἡ Νίκη τὸν ἀφήσει μὲ μέρα, φτερούγισε σὰν γιὰ ηθελε νὰ τινάξει τὰ φτερά τῆς κάπιο μούδιασμα, καὶ ἔφυγε ἀλλοῦ. Σὰν τὰ ἀποματικά καὶ οἱ φυλές τῶν ἀνθρώπων. Νικῶντας μά, γίνεται ἐλεύτερη καὶ δημιουργεῖ ἀρχιτεκτονικές, πυργοποιες καὶ θεωρίες καὶ χαρτεῖται μὲ τὴν ἐλεύτερη τῆς καὶ μὲ τὰ καμώματά της, ὡς ποὺ ξεπέφτει ἀγάλι ἀγάλι, ξεθυμαίνει, πετρόνει, κρυσταλλόνεται καὶ σκλαδόνεται πιὰ στὶς θεωρίες ποὺ ἡ ίδια ἔχει πλάσει. Καὶ φεύγει πάλι ἡ Νίκη

σωπαίνει, ἀπελπισμένη νάναι ἡ νὰ χαμογελᾷ. Δὲν τολμοῦσε νὰ κινηθεῖ. Παρηγοριὰ ἡθελε νὰ δώσει, ἀπαλά-ἀπαλά ἀγγισε μὲ τὸ χερόκι της τὸν Ὁρέ στη καὶ νά, τράνταξε δόλος. σὰν νὰ τὸν ἀγγισε φίδι.

Τι νὰ κάνω, πῶς ν' ἀπλώνω τὰ χέρια μου, πῶς νὰ σκύφτω καὶ πῶς νὰ ὑποτάσσομαι γιὰ νὰ μὴ σ' ἐνοχλῶ καὶ νὰ μὴ σου εἴμαι βάρος, ὡς Πολυαγαπημένε;

Τι νὰ πεῖ, τι νὰ πεῖ τώρα, γιὰ νὰ τὸν κάμει νὰ ήσυχάσει; Τὸ αἷμα κλωτσοῦσε τὰ μηλίγγια της, ἔτοι ποὺ σπατάλεις ἀσωτα τὴ δύναμή της δόλη, γιὰ νὰ μπορέσει νὰ βρεῖ τίποτα καὶ νὰ ξερκίσει τὴ σιωπὴ τριγύρω ἀπὸ τὸ Ὁρέστη της.

Άξεφνα θυμιθήσεις πῶς εἴχανε ἀποφασίσει νὰ πάνε τὸ βράδι στὸ πανηγυρικὸ τρκπέζι ποὺ κάνουν οἱ Ἐλληνες σπουδαστὲς τοῦ Παρισιοῦ τῶν Γάλλων φιλελλήνων, κάθε χρόνο στὴν ἔθνική μας ἑορτή.

— Ὁρέστη, θὰ πάμε τὸ βράδι στὸ γεῦμα;

Ιλότο δυσαρμονικά ζεσκίσανε τὴ σιωπή, ζεσκίσανε τὴν ψυχή τὰ λόγια τῆς Χρυσούλας! Ός νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὰ χείλια της, τὸ μετάνοιασε. Ἀπὸ εἴσαν υποσυνείδητο αἰστημα τόσου ἐκλειστὸς τὰ μάτια καὶ περίμενε. Τὸ αἷμα βούλεις ἀπάνω στὰ ματόφυλλά της καὶ στὰ μηλίγγια, σὰ θάλασσα μακρινή

καὶ φτερουγῆς καὶ πάει ἀλλοῦ.

Ἡ Νίκη εἶναι τὸ ἔξπασμα τῆς δυνατώτερης δύναμης, ποὺ τραντάζει κόσμο καὶ συνταράζει τους.

Ἡ Νίκη εἶναι χαρὰ καὶ Ἐλευτερία, εἶναι Νομοθέτισσα καὶ Καταλύτρα, Βασιλιάσσα.

Ἡ Νίκη κάνει δὲ τὴ διατάξεις ἡ δύναμη ποὺ τὴν λένε οἱ ἀνθρώποι «βία», ἐπιβάλλει τὰ θελήματά της καὶ δὲ ρωτᾶ κανένα.

Ἡ Νίκη, ἡ μεθυσμένη, ἔχει βασίλειο τὸν κόσμο, ἀνοίγει τὰ ρουθούνια τῆς καὶ ἀναπνέει τὸν δέρα δόλου, γιατὶ εἶναι δικός της δέρας, ἡ γῆ καὶ δὲ οὐρανός.

Ἡ Νίκη ἔχει ἀητοῦ μάτια καὶ τὰ μάτια τῆς βλέπουν τὸν κόσμο σὰν παράδεισο δικό της καὶ τοὺς ἀνθρώπους σὰ μεριμνικα.

Ἡ Νίκη ἔχει φτερά, δύμας ἐλαφρεία δὲν είναι οὐρμὲνοι καὶ τὸ κορμό της εἶναι στερεὸ καὶ ἀληθινὸν καὶ γυναικεῖο μὲ σάρκες κατάσκηνηρες. Ἐκεῖνοι ποὺ τὴ θωροῦν τὴν ἐρωτεύονται.

— Άλλα ἡ Νίκη δὲν εἶναι δὲ πόθος δὲ δικός μου, ἡ λαχτάρα μου γιὰ τὴ Νίκη. Ἡ Νίκη εἶναι καὶ ἐπιβάλλεται. — Αν τὴν ἐρωτεύομαι καὶ ἔχω καυμό, δὲ θά εἶναι δική μου.

Ἡ Νίκη προβάλλει σὰν ἀνεμος: κανένα ἐμπόδιο δὲν τὴ βαστᾶ γιατὶ ἔχει φτερά. Καὶ δὲ ἀγέρας παίρνει τὰ φορέματά της καὶ δείχγει τοὺς στεριοὺς κορμοὺς τῆς τὴ μορφή τὴν τέλεια.

Τὰ κατάσαρκα στὸ σῶμα τῆς κολλημένα ἀπὸ τὸν ἀνεμο φορέματα, ποὺ κάτω κάνουν δίπλες λεπτότατες, δείχνουν τὰ στήθια τῆς τὰ σκληρά, τὴ μέση της καὶ τὰ στερεὰ καμπυλωτὰ ποδάρια τῆς. Ἡ Νίκη, έταν ἀνοίγει τὰ φτερά της, ἀπλόνει ἐμπρὸς τῆς τὰ γυμνὰ στρέγγυλα χέρια της ποὺ βαστοῦν τρόπαια καὶ στεφάνια.

Ἡ Νίκη εἶναι βίμος, παιάνας, ἀρμονία, εἶναι μέθη, εἶναι γέλιο, εἶναι χαρά, εἶναι θεά—εἶναι φτερωτή γυναικα.

Ἡ Νίκη εἶναι φῶς, φεγγοθολή φωτιά. Ἡ Νίκη λάμπει σὰν δστρο, καίει σὰν πυρωμένο σίδερο, κεραυνοβόλει. Ἡ Νίκη διστράφει!

— Όμως ἡ Νίκη δὲν εἶναι Δδεῖα, δὲν τὴ μέλει γιὰ καμία Φήμη δοσ καὶ δὲν κάνει ιρότο τὸ πέρσημά της. Δὲ φταίει αὐτὴ δὲν φανεται καὶ ἀκούγεται. Δὲν τὸ θέλει οὔτε τὴ νοιάζει.

Ἡ Νίκη ποὺ κάποιος νικηφόρος γιὰ φοβέρα τὴν είχε στήσει στὴν φηλή ἀκροθαλασσιὰ σ' ἕνα βράχο στὴ Σαμοθράκη κατάντικρα στὴ Θράκη καὶ στὴ Μακεδονία, ἀνέβηκε καὶ στάθηκε στὴν πλώρη ἐνδικαστικούς παλεμικούς καὶ πήρε τὶς θάλασσας. — Αφησε τὸ νησί της καὶ πάει ἀλλοῦ μὲ φεύγοντας έκριψε τὰ κεφάλι της γιὰ δὲν μήν την ἀναγνωρίσουν οἱ ἀνθρώποι· γιατὶ τὸ πρόσωπό της ήταν παράξενα λυπημένο ποὺ ἀφίνει τὸ νησί της καὶ τὸν δημορφο λαὸ ποὺ δὲν ήταν ξείσιος πιὰ νὰ τὴν κρατήσει. Πρώτη φορὰ τῆς συνέβηκε τέτοιο πράγμα, μὰ

καὶ ἀνταρεμένη.

— Ο Ὁρέστης στράφηκε ἀπότομα ἀπὸ τὰ τζάμια ὅπου εἴτανε πάλι ἀκκουμπιτσένος καὶ τὴν κύταξε ζγγια. Τὴν είδε, καὶ μιὰ ψυχοπόνια σιγκλινὴ γλυκοπερίχυσε καὶ μαλάκωσε τὸ θυμό του κ' είπε:

— Ναί, ναί, Χρυσούλα. Πήγαινε νὰ ντυθεῖς. Πήγαινε.

Κ' ἡ Χρυσούλα ζνοίξε τὰ μάτια της, χαρούμενη. — Ώστε δὲ θύμωσε δὲ Ὁρέστης! Τι χαρά! — Αλαρροπεπτατούσα γλίστρησε στὴν κάμερα τὴ διπλανή. Καὶ σὲ λίγα λεπτά βγήκε ντυμένη, εἴτοιμη, μὲ τὸ καπέλο της πάλι, μὲ τὰ γάντια, μὲ τὴν τουαλέτα της τὴ σκολινή. Κ' εἴτανε μιὰ σιλουεστίτσα ζεψυχισμένου ρόζ, κ' εἴτανε κάστε τὶ ποὺ λίγο γιὰ τ' ζγγιζες θὰ μαδούσε. Εἴτανε σὰν ἔνα λουλούδι ζευγγδαλίσε. — Ο Ὁρέστης μεσόκλεισε τὰ μάτια καὶ τὴν κύταξε. — Αλήθεια, γιατὶ νάζει, Ὁρέστη, χρόνος εἶναι δὲ μὲ προσέχεις καθόλου καὶ σου είναι: ἀδιάφορο δ, σὲ καὶ ξενάγων; — Ο! νὰ μείνω, νὰ μείνω νὰ κρατῶ τὰ γόνατά μου, νὰ μήν τρέμουνε καὶ νὰ κυτάζω κάπου σ' ένα σημεῖο δύρες καὶ δύρες καὶ νὰ σὲ συλλογούμει! Ναί, νὰ μείνω, Ορέστη, νὰ μείνω;

— Η Νίκη της σὰ νὰ μήν ηθελε νὰ πάγει σ' ἄλλους νικητές ἢ σὲ νὰ πήγαινε ἀθελα. Εέχασε δύμας νὰ κρύψει καὶ τῷ φτερά της, λησμόνησε πῶς τὰ φοροῦσε φεύγοντας ἀπὸ τὸ νησί της γιὰ πάντα σὲ ξένους τόπους. Καὶ ἀπὸ τὰ φτερά της τὴν ἐγνώρισαν.

— Η Νίκη, ἡ φτερωτή, — εἶναι ἡ Μοιρά της τέτοια — πρέπει νὰ φεύγει πάντα καὶ νὰ πήγαινε στοὺς δυνατώτερους ἃς εἶναι καὶ πιὸ ἀγριοὶ καὶ ἀπολίτιστοι. Δὲ λογαριάζει εὐγένεια φυλής καὶ ἐμφριάδη ἡ Νίκη, λογαριάζει δύναμη.

— Όσο καὶ νὰ ξέρει δύμας δὲ Νικητής πῶς ἡ Νίκη δισέλευτη δὲν εἶναι παρὰ εἶναι φτερωτή καὶ δὲ στέκει σ' ἔναν τόσον παντοτεινά, ὡς τόσο λησμονεῖ ἡ Νικητής καὶ λέγει:

— «Θέλω ὡς τὸ βράδιον ἡ μέρα τούτη, νὰ εἶναι δική μου, θέλω καὶ ἡ ἀλλή καὶ ἡ ἀλληληγορία που ἔρχονται νὰ εἶναι δικές μου, ζωντανές μέρες, μέρες νικήτρες το